

422385 с. Татарская Беденьга, ул. Вахитова, 41

422396 Татар Бидәңгесе авылы, Вахитов урамы, 41

тел. (84373) 5-05-40, факс 5-05-40, e-mail: tat.beden@mail.ru
ОГРН 1021606560030, ИНН/КПП 1638001568/163801001

27 апрель 2020 ел

№48-2

КАРАР

**Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән
мөрәжәгатьләренә карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне раслау
хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында»гы 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы нигезендә, гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турындагы закон бозуларны булдырмау турындагы 2020 елның 24 гыйнварындагы 02-08-03-2020 номерлы Тәтеш районы прокуроры күрсәтмәсен карап, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәжәгатьләренә карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарына үз эшендә әлегә нигезләмәгә таянып эш итәргә.

3. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл жирлеге башлыгын Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәжәгатьләргә ел саен анализ ясау һәм аларны Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында урнаштыру өчен җаваплы зат итеп билгеләп куярга.

4. Әлегә карань Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштырырга, Тәтеш муниципаль районының «Интернет» <http://tetushi.tatarstan.ru/> мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматлар рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU.) бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл җирлеге башлыгы Г.З. Галиевага йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Бидәңге авыл җирлеге башлыгы

Г.З. Галиева

**Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл
җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданнырдан кергән
мөрәҗәгатъләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмә**

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданнырдан кергән мөрәҗәгатъләрне карау тәртибе һәм сроклары турындагы әлеге нигезләмә (алга таба – нигезләмә) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданныр мөрәҗәгатъләрен карау тәртибе турында»гы 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданныр мөрәҗәгатъләре турында»гы 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы (алга таба – 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы) нигезендә эшләнгән. Нигезләмә гражданнырның җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятъләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итәргә һәм гражданнырның мөрәҗәгатъләрен карап тикшерү буенча эшне оештыруга - шәхеснең хокукларын гамәлгә ашыруның һәм саклауның мөһим чарасы, җирле үзидарә органнарының халык белән элемтәсен ныгытуга, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәкле мөһим мәгълүмат чыганагын булдыруга юнәлдерелгән һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуының мөһим рәвешләреннән берсе булып тора.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Һәр гражданны үзе яисә үз вәкиле аша мөрәҗәгать итәргә, шулай ук, гражданныр берләшмәләреннән, шул исәптән юридик затлардан, Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына (алга таба – җирле үзидарә органнары), Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына (алга таба - вазыйфай затлар) индивидуаль һәм коллектив мөрәҗәгатъләр җибәрергә хокуклы.

Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар үз компетенциясе чикләрендә гражданныр мөрәҗәгатъләрен кабул итәргә, аларны 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карарга, тиешле чаралар күрергә, нигезле җаваплар бирергә тиеш.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- гражданны мөрәҗәгатә - җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затларга язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә җибәрелгән

мөрәжәгать, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затларга телдән мөрәжәгәте;

- тәкъдим - гражданның законнарны һәм башка норматив хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, ижтимагый мөнәсәбәتلәрне үстерү, дәүләт һәм жәмгыять эшчәнлегенә социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча тәкъдиме;

- гариза-үтенеч - гражданның үзенә конституциячел хокукларын һәм ирекләрен яисә башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында гариза-үтенечә йә законнарны һәм башка норматив хокукый актларны бозу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар эшендәге житешсезлекләр турында хәбәр итү, йә күрсәтелгән органнар һәм вазыйфай затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләү;

- шикаять - гражданинның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу яисә яклау турында үтенеч;

- күмәк мөрәжәгать – ике һәм аннан да күбрәк гражданның мөрәжәгәте, гражданның берләшмәләренә, шул исәптән юридик затларның мөрәжәгәтләре, шулай ук тавыш бирү яисә митингта катнашучыларның имзаларын жыю юлы белән кабул ителгән мөрәжәгать;

- вазыйфай зат - жирле үзидарә органнарында оештыру-боеру, административ-хужалык функцияләрен башкаручы, даими, вакытлыча яки махсус вәкаләт буенча хакимият вәкиле функцияләрен башкаручы зат.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы гражданның барлык мөрәжәгәтләренә, федераль конституциячел законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәжәгәтләрдән тыш, кагыла.

2. Гражданның мөрәжәгәтләрен карау эшен оештыру

2.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар гражданның мөрәжәгәтләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәжәгәтләренә объектив, һәръяклап һәм үз вакытында карауны тәэмин итәргә, вазыйфай затлар тарафыннан гражданның шәхсән кабул итүне, гражданның мөрәжәгәтләрен асылда хокукый хәл итүне тәэмин итәргә тиеш.

2.2. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга язмача яки телдән, шәхси кабул итүдә язылган барлык мөрәжәгәтләр, шулай ук почта, телефон, телеграф яки башка юл белән алынган мөрәжәгәтләр билгеләнгән тәртиптә теркәлергә тиеш.

2.3. Язма мөрәжәгать жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергәннән соң өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

3. Гражданның мөрәжәгәтләре буенча ведомство

3.1. Гражданның мөрәжәгәтләре жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә карала.

3.2. Карарлары әлеге жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәжәгать, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрненә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка, мөрәжәгатьне яңадан карау турында мөрәжәгать жибәргән граждан белдерүе белән, теркәлгән көннән жиде көн эчендә жибәрелә, 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш.

3.3. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яки вазыйфаи зат компетенциясенә керсә, мөрәжәгатьнең күчәрмәсе теркәлгән көннән жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.4. Шикаятьне карау өчен дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка, карар һәм гамәлләрненә (яки гамәл кылмауларына) шикаять белдерелә торган шикаять жибәрү тыела.

4. Гражданнар мөрәжәгатьләрненә язма формасы

4.1. Гражданинның язма рәвештә бәян ителгән мөрәжәгатендә тиешле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, яисә тиешле затның вазыйфасы, шулай ук гражданинның тәкъдимнәрен, гаризасын, фамилиясен, атасының исемен бәян итү, җавап жибәрелергә тиешле почта адресы яки электрон почта адресы, мөрәжәгатьне яңадан рәсмиләштерү турында хәбәрнамә, шәхси имзасы һәм датасы булырга тиеш.

4.2. Гражданнар Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телендә тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәжәгать итәргә хокуклы. Сорауларга җаваплар тәкъдимнәр, гаризалар, шикаять гражданнар телендә бирелә мөрәжәгать. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

4.3. Әгәр язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать жибәргән гражданинның фамилиясе, яисә җавап жибәрелергә тиешле почта адресы яки электрон почта адресы күрсәтелмәгән булса, мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә әзерләнгән торган, эшләнгән торган яки бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерли торган, гамәл кыла торган яки кылган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

4.4. Әгәр язма мөрәжәгать тексти укылуга бирелмәсә, мөрәжәгатькә җавап бирелмәсә һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карауга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданага хәбәр ителә.

4.5. Әгәр язма мөрәжәгать тексти тәкъдим, гариза яки шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирми икән, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә

вазыйфай затка карауга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданды хәбәр ителә.

4.6. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат язма мөрәжәгать алганда, анда лицензиясез йә мәсхәрәле белдерү, вазыйфай затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә куркыныч янау булган очракта, мөрәжәгатьне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгать иткән гражданды хокуктан явызларча файдалану мөмкинлеге турында хәбәр итәргә хокуклы.

4.7. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгать законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә гражданды үзенә фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы - булган очракта), электрон почта адресын, әгәр җавап электрон документ рәвешендә жибәрелергә тиеш булса, һәм почта адресын, әгәр җавап язмача жибәрелергә тиеш булса. Гражданды мондый мөрәжәгатькә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә яисә күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язма рәвештә жибәргә хокуклы.

5. Гражданны шәхси кабул итү

5.1. Жирле үзидарә органнарында гражданны шәхсэн кабул итү аларның житәкчеләре һәм вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгәтьләр турында мәгълүмат гражданны игътибарына житкерелә.

5.2. Шәхси кабул итү вакытында гражданды шәхсэн таныклаучы документ күрсәтә.

5.3. Гражданның телдән мөрәжәгәте аның шәхси кабул итү карточкасына теркәлә. Телдән бәян ителгән фактлар һәм хәлләр өстәмә тикшерүне таләп итмәгән очракта, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгать итүгә җавап телдән шәхси кабул итү барышында бирелергә мөмкин, бу факт гражданны шәхси кабул итү карточкасында теркәлә. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

5.4. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать 59-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнда билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

5.5. Мөрәжәгатьтә әлегә жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булса, гражданды аңа кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклегә турында аңлатма бирелә.

5.6. Шәхси кабул итү барышында гражданды, әгәр элек мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, мөрәжәгатьне алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

5.7. Гражданның аерым категорияләре Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда беренче чиратта шәхси кабул итү хокукыннан файдалана.

6. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау сроклары

6.1. Мөрәжәгатьләрнең барлык төрләре – жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затка аларның компетенциясе нигезендә кергән шәхси һәм коллектив мөрәжәгатьләр язма мөрәжәгатьне теркәгәннән соң 30 көн эчендә карала.

6.2. Аерым очракларда, шулай ук 59-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнда каралган рәсми мөрәжәгать жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат йә вәкаләтле зат мөрәжәгатьне карау срогын 30 көннән дә артмаган вакытка озайтырга хокуклы.

6.3. Мөрәжәгатьне карау нәтижәләре турында гражданинга тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көн эчендә, ләкин әлегә бүлекнең 6.1 һәм 6.2 өлешләрендә билгеләнгән сроклардан да соңга калмыйча җавап җибәрелә.

7. Мөрәжәгатьне карау

7.1. Жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай зат:

1) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны, кирәк очракта - мөрәжәгать жибәргән граждан катнашында карауны тәмин итә;

2) мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон формада, башка дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфай затлардан, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып ала;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, язмача җавап бирә;

5) гражданга аның мөрәжәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен жибәрү турында хәбәр итә.

7.2. Жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органы, жирле үзидарә органы яисә мөрәжәгатьне карый торган вазыйфай затның рәсми мөрәжәгате буенча 15 көн эчендә мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, тапшырырга тиеш.

7.3. Мөрәжәгатькә җавап жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат йә вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

7.4. Мөрәжәгатькә җавап жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта формасында һәм жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затка язмача мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча жибәрелә. Моннан тыш, жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затка билгеле булмаган затлар даирәсе

мәнфәгатьләренә кагылышлы тәкъдим, гариза яки шикаятъ булган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына, шул исәптән суд карарына шикаятъ бирү тәртибен аңлатуга бәйле мөрәжәгатькә, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында 59-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясындагы 2 өләше таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

7.5. Мөрәжәгатьне караганда мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәл итү рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма мөрәжәгать жибәрү мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

7.6. Вәкаләтләре туктатылган вазыйфай затка адресланган гражданның мөрәжәгәте әлегә вакытта күрсәтелгән вәкаләтләренә гамәлгә ашыру йөкләнгән вазыйфай зат тарафыннан карала.

8. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат тарафыннан мөрәжәгатьне караганда граждан хокуклары:

1) мөрәжәгатьне карый торган затка дәлиләрне шәхсән бәян итәргә;
2) тиешле жирле үзидарә органында яисә тиешле вазыйфай заттан телдән (шул исәптән телефон аша) яки язма мөрәжәгатьне теркәү турында электрон формада, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълүмат алырга;

3) мөрәжәгатьне кабул иткән органның граждан тарафыннан тапшырылган икенче нөсхәсендә мөрәжәгатьнең датасын, фамилиясен һәм инициалларын күрсәтеп, язма мөрәжәгатьне кабул итү факты таныклығына имза бирү юлы белән мөрәжәгатьне кабул итүче вәкаләтле зат (вазыйфай зат) мөрәжәгатьнең датасын, фамилиясен һәм инициалларын күрсәтү;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны соратып алу турында, шул исәптән электрон формада мөрәжәгать итәргә;

5) башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмый торган, күрсәтелгән документларда һәм материалларда федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр булмаса, әлегә мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очрактардан тыш, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача жавап алырга, ә 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 5.1 өләшендә каралган очракта, аны бирү турындагы мөрәжәгать, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка язма мөрәжәгатьне янадан үзгәртү турында хәбәрнамә, язмача мөрәжәгатьне янадан карау турында белдерүнамә нигезендә язмача жавап алырга;

7) Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә)

суд тәртибендә мөрәжәгатьне карап тикшерүгә бәйле мөрәжәгать буенча кабул ителгән карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргә;

8) мөрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргә;

9) мөрәжәгать буенча кабул ителгән карарга шикаять бирергә;

10) вәкил хезмәтеннән файдаланырга;

11) законнарда билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьне караганда органның яисә вазыйфай затның законсыз гамәлләре буенча (гамәл кылмаулары буенча) китерелгән зыянны капларга һәм мораль зыян өчен компенсация алырга.

9. Гражданныр мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турындагы законнарны бозган өчен җаваплылык

9.1. 59-ФЗ номерлы Федераль законны, 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка тартылалар.

10. Гражданныр мөрәжәгатьләрен карау тәртибенә үтәлешен контрольдә тоту

10.1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәнҗе авыл җирлеге башлыгы җирле үзидарә органнырында гражданныр мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнырны кабул итү эшенә торышын тикшереп тора.

11. Җирле үзидарә органнырына һәм вазыйфай затларга гражданнырдан кергән мөрәжәгатьләренә анализлау

11.1. Җирле үзидарә органнырына һәм вазыйфай затларга кергән гражданныр мөрәжәгатьләренә анализ ясау гражданнырның мөрәжәгатьләрен карау буенча эш сыйфатын күтәрү, гражданнырның иҗтимагый фикерен һәм актуаль проблемаларын өйрәнү, шулай ук гражданныр мөрәжәгатьләре белән эшләү рәвешләрен һәм методларын камилләштерү, аларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау сыйфатын күтәрү максатларында үткәрелә.

11.2. Тиешле чорга гражданнырдан кергән мөрәжәгатьләренә анализлау гражданнырның барлык мөрәжәгатьләре, шул исәптән язма рәвештә, электрон документ формасында, шулай ук вәкаләтле затлар тарафыннан гражданнырны шәхси кабул итү барышында кабул ителгән мөрәжәгатьләр буенча гамәлгә ашырыла.

11.3. Кергән мөрәжәгатьләргә анализ узган ел нәтижәләре буенча башкарыла.

11.4. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәнҗе авыл җирлеге башлыгы урынбасары гражданныр мөрәжәгатьләрен анализлау нәтижәләре буенча хисап чорыннан соң килгән айның 20 числосына кадәр аналитик белешмә төзи.

11.5. Аналитик белешмә үз эченә түбәндәге мәгълүматны алырга тиеш:

- кәргән, адресланган һәм каралган язма мөрәжәгатьләр саны;
- электрон документ формасында кәргән мөрәжәгатьләр саны;
- гражданнырны кабул итү урыннары, көннәре һәм сәгәтьләре;
- шәхси кабул ителгән гражданныр саны;
- гражданнырны шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар;
- вәкаләтле затлар тарафыннан шәхси күчмә кабул итүләр саны;
- мөрәжәгатьләр тематикасы;

- мөрәжәгатьләре карәу нәтижәләре буенча кабул ителгән чаралар, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукый һәм башка актлар турында мәгълүмат (булганда).

11.6. Жирле үзидәрә органнырына һәм вазыйфай затларга кәргән мөрәжәгатьләргә анализ узган елның шул ук чорында кәргән гражданныр мөрәжәгатьләре белән чагыштыру юлы белән үткәрелә.

11.7. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бидәңге авыл жирлеге башлығы ел саен аналитик белешмәнең Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында авыл жирлеге бүлегендә хисап чорыннан соң килә торган айның 30 числосына кадәр урнаштырылуын тәмин итә.